

Sistem, genelde düzenli bir şekilde etkileşen ve birbirine bağlı birimlerden, değişik bölümlerden oluşan ve bir plana göre kurulan, belirli bir sonuca ulaşmak için amaca yönelmiş bir bütündür. Siyasi anlamda sistemlerden insanların; Adalet, dürüstlük, refah, mutluluk, demokrasi, insan onuruna yakışır yaşam standartları vb. daha iyi şeyler beklemesi hakkıdır. Son zamanlarda dünyada benzeri olmayan ama sorumsuz tek adamlık ve zırha bürünmüş “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” ni tartışıyoruz. “Başkanlık Sistemi” adının tepki toplayacağı düşünülerek bu söylemle milli iradenin karşısına çıkmayı uygun buldular! Oylanacak olan anayasanın içeriğine bakıldığında tek adamlık sisteminin zaman içinde felakete dönüşeceğini bilmek için kahin olmaya gerek yoktur. Daha şimdiden “1923’te koca çınara darbe yaptılar” gibi ifadelerle saçmalamaya başlayanlar çoğaldı.

On beş yıldan beri koalisyonuz hükümet olan bir partinin ülkeyi bilinmeze ve bölünmeye sürükleyerek denetimden kaçmak için parlamenter sistemden yakınma hakkı yoktur. Her istedikleri yasayı parlamentodan çıkarttıkları gibi, seçilmiş başbakanı bile kişisel hesaplarıyla azlettiler. Önünde duran olabildi mi? Kaldı ki başkanlık sisteminde temsil kısıtlanmaktadır. İktidarı ve muhalefetiyle yüzde doksanları temsil eden parlamento yüzde elliye ancak geçecek Cumhurbaşkanınca yok hükmünde sayılmaktadır. Bu anayasa demokrasi ve parlamenter sistemi güçlendireceğine ülkemizi orta çağ karanlıklarına doğru taşımaktadır.

Başkanlık sisteminin Türk devlet geleneğinde olduğu yönündeki iddialar da dayanaksız olup, kamuoyu oluşturma yöntemidir. Osmanlı İmparatorluğunda Devlet Teşkilatı Divan-ı Hümayun veya kısaca Divan; Padişahın fikir aldığı ve danıştığı devlet tecrübesi olan vezir-i azam (sadrazam), vezir, biri Anadolu biri Rumeli’de olan iki kazasker, yine Anadolu ve Rumeli’de olan iki defterdar, nişancı, şeyhülislam ve kaptan-ı derya dan oluşmaktaydı. Başkanlık sistemi temel devlet yapısı olarak bunun da gerisine gitmektir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi hangi ülkede var? Başkanlıkla yönetilen ülkelerinin büyük kısmı ekonomik gelişmişlik, demokrasi ve siyasi haklar bakımından hayli düşük bir durumdadır. İşte örnekleri; Afganistan, Azerbaycan, Arjantin, Bolivya, Endonezya, Filipinler, Ekvator, Honduras, Meksika, Sudan, Kenya, Uganda vb. gibi. Bu ülkelerin hiç biri T.C.’nin eline su bile dökemez.

İstikrar, üretim, milli gelir yüksekliği ve devamlılık yönünden zirvede yer alan Finlandiya, İsveç, Norveç, Danimarka, Lüksemburg, İsviçre, İzlanda vb. gibi gelişmiş ülkelerin çoğu parlamenter sistemle yönetilmektedir.

Bunlar incelendiğinde, geri kalmış bir çok ülkede seçimle veya darbelerle yönetime gelen tek adamların, kişisel düşüncelerini hayata geçirmelerinin ve demokrasiye direnç göstermelerinin sonuçları da görülmektedir.

□ □ Türkiye’de, parlamenter sistem sorunu değil, istikrarsız ve sorumsuz □ bir yönetim sorunu bulunmaktadır. Son Cumhurbaşkanlığı seçiminden sonra ülkemizde sistemsizlik ve sorumsuzluk özellikle olağan duruma getirilmiştir.

Şimdi, “İzmir’in Dağlarında Çiçekler Açar.....” marşını söylemenin tam da mevsimi.